

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÉM

JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KÝ

HUẾ

Lại sách cấm

Nghị định quan Khâm sứ ra ngày 19 octobre 1929 cấm lưu hành và tăng trù trong địa hạt Trung-ký quyển sách rao hàng của NHU NGUON DUONG DAI DUOC PHONG, 19 rue de Marchaise, Cholon.

THANH-HÓA

(THACH-THÀNH)

Xin tờ tình ngay.

Chung tôi là tàu cưa hói-viên và Chanh pho thang huyện Thach-Thanh xin thay mặt cho hạt dân nhà Quyền bao làm sao dâng cho việc sau này:

Nguyễn huyện chung tôi hon ba năm nay bị quan huyện là Lê Văn-Lực làm nhiều đe doạ ác, dân chúng tôi không thể chịu nổi, nên vừa rồi cả huyện phải làm đơn kêu tại tỉnh tòa về những việc ác báu trong huyện: 1- Bach lầy bắc ngoài thuế mòn trăm 3\$. 2- Quyền lầy tiền lấp bờ da-ba-ti kong lam. 3- Bắt dân nộp bạc mua bache phan-luat-dai mà không phatsach. 4-

5- Dung túc ghe đầy lò và linh vu chue cho binh dân dê bache lify tiền bắc, trâu bò, đồ vật và ruộng đất. 6- Bach dân đánh 1000 cây gỗ mà không giá tiền.

Hôm 30 tháng 8 Annam, quan P-otru và quan An-sát đã tới huyện xét. Khi ấy dân lại có dân đến 60 cái đơn kêu về việc từ nha, thi hui quan đã chấp đơn cũ và tới trường giám xét hỏi. Những người bịu giám đã kể hết cái khô cảnh bị treo trói đánh dập và có đơn cái giấy treo trời và các miếng tre khô miếng ra trinh.

Hiện bảy giờ tinh tòa còn cứu xét chưa xong. Nhưng chắc rằng sau này chúng tôi cũng được nhớ ơn Quan linh, Quan tòa mà thoát ly miễn địa ngục.

Than ôi! dân mà đến phải

cả huyện đồng đưa đi kiện quan, thật là một đòn vô phúc cho dân, chúng tôi lấy làm hổ thẹn lắm, nhưng thật là bắt đắc dĩ vậy.

Tân cựu hói-viên và chánh pho iông đồng ý.

(TÌNH-GIA)

Xét nhà bát người

Hôm 8 Octobre quan Phu và thay Đề về lăng Khâ la xét nhà ông Tô Nguyễn-duy-Vân.

trong hiệu lién c' o cầu một mỗ giây tây.

N. X. L.

QUÀNG-TRỊ

Thiên tai ! Thiên tai !

Ở Quảng-trị hứa mồng sau tháng chín Annam, bắt đầu lụt bão, nước ngập mến mông khắp cả địa hạt cho đến bùa 13 Annam nước mới nhỏ lăn đi. Thì là lụt ngập luôn 8 ngày. Nhà ngập cửa sập bao nhiêu hòn lợt đều hư hỏng sạch sẽ.

Thambi thay ! nước ra khỏi thi người không nhà ở, kè không cõm ăn, chồng khóc vợ than, cái cảnh trống áy không but mực nào mà lá cho nết được.

Khô tuột ! con ma đòi cứ deo trên lưng dân ta mãi, k' ông biết ngày nào rời nó ra được.

T. T. X.

BỘI CHỐ

Hiệu chụp ảnh Trần-dinh-Quán ở Vinh, khi truân ngang nhà Banque P-áp - Hoc ngắn-hang. Đến ngày mồng một tháng mười ta tức ngày 1er Novembre 1929 thi đơn lại chỗ khác, cách chỗ cũ độ 200 thước, cũng con đường la gare (Avenue Maréchal Foch Vinh gần nhà in Châu-Tịnh công ty).

Bị bắt

Mùa rồi ông Pian - dding - Lien, trước lâm thông sứ Nông chính, đã bị bắt lồng giám vì bị tình nghi làm chính trị.

Hiện bảy giờ ông còn nằm trong lò.

Nghe nói,

Sao không thấy hồi đèn ?

Hôm 10 giờ, hôm mồng 8 tháng 9 ta, bạn khách trú Vinh làm lễ song thập rất nhộn nhịp, lúc ấy có câu bé chừng 11 tuổi, vào lối pháo ở một hiệu khách kia. Một tên khách

QUANG-NAM

(LAM KY)

Câu chuyện trưng đất và đạo tang

HO CUNH

Trong số báo 225 ra ngày 23-10-29, truong 2 cột 6, cuối cùng bài : Trưng đất và đạo tang c' o cầu : « Nếu không có thang hiếu luat g' cho kháp, chắc thay không lây luat đạo tang v'u t'au ». Thay sập sot cũn g' không ». Nay b'c c'ath.

Về câu chuyện này, ký báo vừa qua b'c báo đã c' o đang mới là đơn. Nay đây là sau này c' o đang tiếp :

Ngày 12 tháng 9 ta vừa rồi thấy phủ Tam-ký Huynh - Yen, vi nghe rằng tài đã đến đơn kiện, thấy tại tỉnh tòa, nên c' o gần cho đổi tài đến công đường, hỏi

qua lò rồi lấy roi vút quyết, lấy tay

thoi, d'nh đập tài - tài cách rất tàn

và rõ, v'ra đánh xưa đời rằng n'au

có p'ái chịu tội v'au triều đình thi

c' o công làm thế nào. ....

cho h'c da, và i'en minh sản s'ong

luc thi'c b'c ch'ell h'ien, v. v. Thủ phủ

mà hôm nay đang ở trong phòng làm việc, bước vào trong phòng nằm thay áo, không dám do m'et c'au gi, bước ra di lién, hình như có điu gi gấp n'au c' o v'ot v'au n'au mà khác hẳn ngày thường.

Bà tước nghe thế, vẫn ngưng đứa thoát lò mà thuật câu trả lời đó cho b'c ta nghe.

Ban ta nói :

LÊ-CÁCH là một người lính, non lai bằng đồi rái thái độ lạc bình thường, đã không dám người nhà c'au gi, thi ta phải đợi nàng về rồi n'au h'oi lại. Ngày ban ta h'g' v'ao trong phòng. Bà b'c xé l'at tại một d'ao, r'c' tro' ra v'au nói chuyện c'ang n'ang c'ang không muộn gi.

Khi đó tr'c một mình HÀI DỨC n'au, c'on dương nhẹ, cần phải nghĩ ngợi, c'on b'c ta n'au nguy' d'au c'ang v'ao trong phòng. Bà b'c. Ban ta th'g trong phòng tối đ'y đã quét r'c' đơn d'ap v'ach s'ek, c'ng b'c ta l'et v'ao xem. Ban ta một mình n'au d'ao ngô tay, m'et c'au n'au r'c' khác, không n'au m'et c'au gi, c'ng r'c' m'et như v'og m'el. C'c như việc

dã trai quo ma v'ng nghiêm, thi b'c n'au m'et b'c ta làm cách v'ng phu như v'og t'at n'au c' o h'au đều quan h'k, mà d'ao l'ac b'c ta n'au r'c' lai lich s'uk cho ta nghe, loi r'c' c'au th'v' n'au q' t'k. Th'k m'et c'uk như con m'at

c'ung c'au de la xem xet thi d'ao c' o

nghiên cứu đến d'ao, ta c'au g' thi

thay m'et c'au phong tr'g' khong

khong thay ch'c n'au là m'et b'c t'k

tim kiem m'et n'au m'et kh'c d'ac

nhưng lai khong dam h'c b'c, chi

ngi' t'c trong hang the the.

Bà t'cung An-Cân h'c m'au, c'au gi

đó ban ta ch'c t'k m'et kh'c n'au

ò trong xem xet một h'c l'at, r'c'

m'et v'au ch'c tr'c l'at c'uk

xem di ng'au lat r'c' là k'c r'c' m'et

h'c n'au. V'ra khi ban ta s'ap m'et

m'et phat biu g' kien thi thay m'et

len h'c c'ua c'am m'et c'au danh

thiep dua cho Bà t'c và b'c

r'c' r'c' r'c' r'c' r'c' r'c' r'c' r'c'

r'c' r'c' r'c' r'c' r'c' r'c' r'c' r'c'</p

